

Īsā ABC Race automašīnas izvēles un sagatavošanas rokasgrāmata

Šajā īsajā rokasgrāmatā uzzināsi, kā uzbūvēt savu pirmo sporta automašīnu, ar kuru piedalīties kluba rīkotajās autosacensībās pa apli (autošosejas disciplīna) — ABC Race.

Iespējams, ka tev jau ir automašīna, kas atbilst prasītajiem sertifikācijas kritērijiem (vēlos piebilst, ka tie nav sarežģīti:

- automašīna ar pievadu uz vienu asi,
- ar benzīna dzinēju, kura tilpums nepārsniedz 1,4 litrus, un kura jauda ir līdz 75 zirgspēkiem).
(Ražotāja noteiktā dzinēja nominālā jauda, ko publicējis ražotājs un ko norāda automašīnas tehniskajā pasē)

Protams, mazliet interesantāk būs braukt ar mehānisko pārnesumkārbu, taču, ja tavai automašīnai ir automātiskā pārnesumkārbā, tas nav šķērslis izbaudīt īstu sacensību garu. Jo pašas būtiskākās spējas, ja nerunājam par pareizu, ātru un — pats svarīgākais — laicīgu ātruma pārslēgšanu, ir ideālās trajektorijas izvēle, pareiza bremzēšana un ātruma palielināšana utt. Taču par to runāsim citos rakstos! ;-)

Mēs esam pārliecināti, ka, lai sāktu treniņus un dalību sacensībās, nav uzreiz nepieciešams izmantot visu tavas automašīnas iespējamo potenciālu. Atbilstoši savu pilota iemaņu pilnveidei tu varēsi veikt nepieciešamos automašīnas uzlabojumus (un, tici man, prasme pareizi vadīt auto ir daudz svarīgāka par automobiļa uzlabojumiem, jo īpaši mūsu klasē!)

Pilotiem - iesācējiem mūsu klasē visbūtiskākā ir drošība, jo tas ir vienīgais aspekts, uz kuru nesanāks ietaupīt, ja salīdzinām ar citām sacensību sērijām, ar to domājot gan automašīnas uzbūvi, gan personīgā ekipējuma iegādi.

Un tagad par visu pēc kārtas...

Automašīnas izvēle

Mūsu klasē pastāv ļoti plašs automašīnas izvēles spektrs, kuru vari izmantot, lai piedalītos sacensībās. Īsumā prasības ir šādas (papildinformāciju meklē Tehniskajā nolikumā):

- Vienas ass piedziņa;
- Benzīna dzinējs, kura tilpums nepārsniedz 1,4 litrus un jauda 75 zirgspēkus *(Ražotāja noteiktā dzinēja nominālā jauda, ko publicējis ražotājs un ko norāda automašīnas tehniskajā pasē)*
- Ar elektronisku vai mehānisku ("Monošprice") degvielas iesmidzināšanas sistēmu (aizliegts izmantot karburatoru);

· Minimālais automobiļa svārs kopā ar pilotu un tehniskajiem šķidrūmīem tiek aprēķināts pēc šādas formulas: dzinēja jauda zirgspēkos reizināta ar attiecīgo koeficientu, kas piemēklēts un pieskaņots arī dzinēja kubatūrai:

Dzinēja darba tilpums	Piemērojāmais koeficients
0 – 1000 cm ³	12,2
1001 – 1100 cm ³	12,4
1101 – 1200 cm ³	12,6
1201 – 1300 cm ³	12,8
1305 – 1400 cm ³	13

Piemērs: Opel Corsa 1,4 (dzinēja kubatūra: 1389 cm³, jauda 44kW)

44 kW x 1,36 = 59,84 ZS (noapaļo uz augšu = 60 ZS)

60 ZS x 13 (koeficients) = **780 kg** (noteiktā minimālā atļautā auto masa kopā ar pilotu, ko pārbauda pēc katra brauciena)

Daži ierobežojumi skar konstruktīvās un tehniskās automašīnu īpatnības, un tas galvenokārt attiecas uz minimālo svaru, kādu tev agrāk vai vēlāk būs jāpanāk savam automobilim. Kā negatīvu piemēru var minēt trešās paaudzes VW Polo ar 1,0 (50 zs) dzinēju un standarta pašmasu 882 kg. Formulā aprēķinām minimālo svaru: 50 zs x 12,2 = 610 kg Iespēja panākt tādu svaru ir ļoti apšaubāma un tas ievērojami vājinās tavu konkurētspēju sacensībās. Šeit vēlētos atzīmēt, ka automašīnas masas samazināšana līdz izšķirošajam rādītājam ir pats vienkāršākais un lētākais uzlabojumu veids.

Nākamais svarīgais aspekts ir pārnēsūmkārba. Ja dzinēja jauda ir neliela, galvenā pāra attiecības kļūst izšķiroši svarīgas. Vienkāršāk izsakoties, jo "īsāka" pārnēsūmkārba, jo ātrāk tu varēsi uzņemt ātrumu. Ja tavos tuvākajos plānos neietilpst modernizācija (izvēloties labāko galveno pāri un pārnēsūmu attiecības) vai ātrūmkārbas maiņa, tad būtu vēlams vēltīt nedaudz sava laika, lai, izvēloties modeli, atrastu automašīnu ar maksimāli "īsu" pārnēsūmkārbu.

Runājot par pārējām atļautajām automašīnas pārbūvēm (smalkāk skatīt tehniskos noteikumus), ir jāmin:

- iespēja nomainīt visas piekares bukses uz cietākām (izmantojot poleuritāna bukses);
- nomainīt atsperes piekarē uz cietākām un zemākām (amortizatori atļauti tikai tādi, kam nav iespējama nekāda regulēšana, nedz cietība, augstums, nedz atsitiens u.c., tai skaitā coilover tips ir aizliegts, drīkst izmantot tikai tādus, kurus piedāvā konkrētajam auto pēc kataloga);
- nomainīt bremžu uzlikas (tās ir atļautas jebkādas, kas der konkrētā auto modeļa standarta bremzēm, taču nav vērts tērēties pārāk dārgās uzlikās, jo auto ātrums ļauj to sabremzēt arī ar standarta uzlikām);
- izpūtēju ir atļauts uzstādīt jebkādu, visā daļā, kas ir aiz izplūdes kolektora, kuram jāpaliek

standarta izpildījumā. Jāņem tik vērā, ka ir maksimālās skaņas ierobežojumi, par kuru mērīšanu un lielumiem var izlasīt tehniskajos noteikumos.

Droši vien pēdējais svarīgais punkts, kam vēlos vērst savu uzmanību, ir izvēlēta modeļa popularitāte. Galu galā autosports ir autosports un neskatoties uz spēka paņēmieni aizliegumu vienlīga radīties situācijas, kad automašīnas virsbūve var tikt bojāta. Turklāt sacensībās pa apli šāda varbūtība ir vismazākā, ja salīdzinām, piemēram, ar ralliju, rallijkrosu un līdzīgām disciplīnām. Tavas automašīnas modeļa pieejamība vietējā tirgū un attiecīgi arī autokapsētās noteiks to, cik dārgs būs tās remonts. Tas vienlīdz lielā mērā attiecas uz citām lietotu automašīnu detaļām, kuras jums varētu noderēt nākotnē.

Kad būs izvēlēties modeli ar nepieciešamajiem tehniskajiem parametriem un atbilstoši savām estētiskajām prasībām, sāksies pats interesantākais, un tas ir — atbilstošu piedāvājumu meklēšana vietējā tirgū un automašīnu aplūkošana klātienē.

Ņemot vērā mūsu klases specifiku, vairums rezerves daļu maksā salīdzinoši lēti un turpmākie remontdarbi pilnībā neiztukšos tavu maciņu, tādēļ, aplūkojot automašīnu, vispirms novērtē virsbūves stāvokli, jo pēc drošības karkasa uzstādīšanas, tas kļūs par tavas automašīnas visdārgāko detaļu.

Netaupi laiku un pūles, lai, izvērtējot automašīnu, to aizvestu uz zināmu servisu, kur prasmīgi speciālisti to uzliks uz pacelēja un novērtēs tās vispārīgo stāvokli. Otrs variants ir atrast publisku estakādi (parasti tādas atrodas kooperatīvo garāžu teritorijā vai lielās autostāvvietās), kur to var izmantot par ļoti lētu naudu, un aplūkot automašīnas stāvokli no apakšas.

Tāpat vēlos vērst savu uzmanību tam, ka ir iespējams nopirkt automašīnu ar virsbūvē jau uzstādītu drošības karkasu. Galvenais ir pievērst uzmanību karkasa sertifikāta termiņam. Parasti atbilstoši sagatavota virsbūve izmaksās lētāk nekā uzstādīt drošības karkasu no jauna, taču šeit būs nepieciešams papildināt virsbūves konstrukciju ar standarta detaļām, t.i. praktiski salikt automašīnu kā konstruktoru. Pirms pirkšanas obligāti pārbaudi, vai tās svara samazinājums nav panākts uz tādu detaļu izņemšanas rēķina, kuras nav pieļaujams izņemt, t.i. nolikums neļauj izņemt virsbūves konstruktīvās detaļas.

Ko iesākt, kad automašīna ir nopirkta? Līdz karkasa uzstādīšanas brīdim un, ja ir spēkā tehniskā apskate, tu vari to izmantot ikdienas vajadzībām. Eksploatācijas procesā var atklāties slēptie defekti, un arī pats vairāk pieradīsi pie šīs automašīnas. Ja pirms sacensībām iespējams trasi izmēģināt bez drošības karkasa, ieteicams izmantot šo iespēju! Tieši trasē agresīvas automašīnas eksploatācijas gadījumā vari atklāt visas vājās vietas. Taču pirms tam ir vērts veikt pilnu tehnisko apkopi, kas ietver tālākminēto:

- Standarta apskate un nolietoto detaļu maiņa.
- Visu filtru (vienīgi, iespējams, izņemot salona filtru — ja negrasies automašīnu izmantot ikdienā) maiņa. Nav vērts uzreiz mainīt gaisa filtrus uz sporta versiju ar nulles pretestību (atļauts izmantot tikai filtra standarta korpusā). Tas ir apmēram 10 reizes dārgāks par standarta filtru un to ir regulāri jāapkopj (tīrīšana un piesūcināšana ar eļļu).
- Visu tehnisko šķidrumu maiņa. Mainot motoreļļu vēlams izmantot tādu, kam ir augstāka viskozitāte (10W-50 vai 10W-60) — vari izvēlēties motoreļļu no Racing līnijas, ko piedāvā daudzi ražotāji.
- **Pats svarīgākais moments — veikt pilnu bremžu sistēmas apkopi.** (Bremžu šķidruma maiņa — vēlams uzaugstākas veiktspējas šķidrumu, bremžu trubu apsekošana, bremžu disku apsekošana, bremžu kluči (Nav nepieciešami CL vai tml. dārgi sporta kluči, bet ieteicams ar nedaudz uzlabotu veiktspēju, kas izturēs paaugstinātu temperatūru. Ferodo 2500 utml.)